

Փ Ա Ր Ո Մ

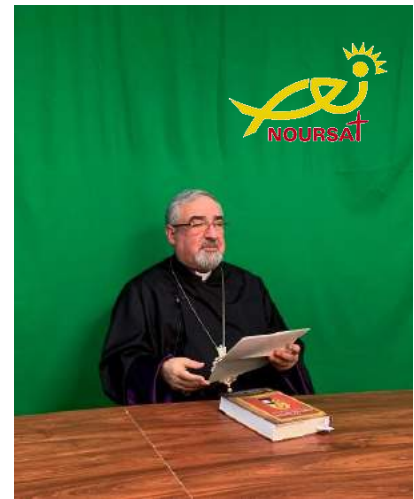
Paros

ISSUE 40 – NOVEMBER / ԹԻՒ 40 – ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2020

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

ԹԵՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բջ 2 Նոյեմբեր – Մարոնի համայնքի միջազգային Թելելիամիեր հեռատեսիլի ընկերության հրավերով, Թելելիամիերի սթիուտիոյին մէջ, Սրբազան հայրը արձանագրեց 4 բաժիններով ուսումնասիրութիւն մը, որ իւրաքանչիւրը 20 վայրկեան տևողութեամբ, 4 առիթներով պիտի հեռարձակուի Լիբանանի եւ աշխարհացրիւ Լիբանանեան սփիւռքի երկիրներուն մէջ: Նիւթ՝ ա) Քրիստոսի Ծնունդը – բ) Քրիստոսի Պայծառակերպութիւնը – գ) Քրիստոսի Յարութիւնը – դ) Պօղոս Առաքելի ԽԱՉի ըմբռումը: Սրբազանը նաեւ բացատրութիւն տուաւ Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ ընդհանուր սկզբունքներուն եւ անոր տիեզերական հանգամանքին մասին:

Դջ 4, 11, 18 Նոյեմբեր – Բարձրաշնորհ Տէր Հայկազուն Արք Նաճարեան Առաջնորդ Սրբազան հայրը նախագահեց Համայնքային Կառոյցներու Միացեալ ժողովներուն, միացեալ ջանքերով զօրակից դառնալու Արցախին: Ժողովներուն մասնակցեցան Երեք յարանուանութեանց (Առաքելական, Կաթողիկէ, Աւետարանական), Թեմական

Խորհուրդի, երեք կուսակցութիւններու (ՄԵՀԿ, ՀՅԴ, ՌԱԿ), ՀՕՄԻ, ՀԲԸՄԻ, Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի, Բայտի Քաղաքապետարանի, Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան ներկայացուցիչները: Ժողովի ատենապետութիւնը կը վարէ Աւստրալիոյ մէջ Արցախի մնայուն ներկայացուցիչ Պրն Քայլար Միքայէլեան: Այս ժողովները առանցքային կարեւորութիւն ունին կազմակերպչական թէ միասնականութեան ոգիի դրսեւորման տեսակէտէն: Սրտբաց եւ անկեղծ վիճաբանութիւններ եւ գործնական որոշումներ առնուեցան այս ժողովներուն: Իր վերջին նիստին ժողովը լսեց Հայ դատի Յանձնախումբի գործադիր տնօրէն Հայկ Գայսերեանի զեկուցումը կատարուած եւ կատարելի աշխատանքներու մասին:

Ուրբ 6 եւ 13 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը հանդիսապետեց աղօթքի երեկոններու Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ մէջ, Արցախի եւ Հայաստանի խաղաղութեան եւ նահատակ հայորդոց հոգիներուն ի հանգիստ: Յաւարտ աղօթքի Սրբազան հայրը տուաւ պատգամ, միասնական քաջութեամբ դիմագրաւելու համար Արցախի մէջ տեղի ունեցած ողբերգութիւնը եւ սատար հանդիսանալու հայրենաշինութեան աշխատանքին: Սրբազան Հօր ընկերակցեցան Արժանապատիւ Աւագ քահանայ հայրեր Տէր Նորայր Բաթանեան, Տէր Պարթեւ Գարագաշեան եւ Հոգեւոր Հովի՛ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան: Աղօթքի երեկոնները հեռասփռուեցան ֆէյսպուքի միջոցաւ:

Ուրբ 6 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը, որպես ներկայացուցիչ Մերձառոր Արեւելեան եկեղեցիներու ընկերակցութեան, ընկերակցութեամբ Սիտնիի Կաթոլիկ Համայնքապետ Անթընի Ֆիշըր Արքեպիսկոպոսին, ներկայացուցիչ Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ, ներկայ եղաւ Խորհրդարանական Դատաքննութեան մը Կրօնական Ազատութեան եւ Հաւասարութեան առնչուած օրէնքի փոփոխութեան առաջարկին, ներկայացուած ՆՄ Ուելլզի խորհրդարանի ծերակուտական, Մէկ Ազգ կուսակցութեան անդամ Մարք Լէյթամի կողմէ: Այդ առնչութեամբ, Ֆիշըր Արքեպիսկոպոս առաջարկած էր կարգ մը բարեփոխումներ խորհրդարանական յանձնաժողովի մը գլխաւորութեամբ Տիկին Կապրիէլ Ափթընի: Ֆիշըր Արքեպիսկոպոս իր ներկայացուցած բարեփոխումներն ու առաջարկները ուղարկած էր Սրբազան Հօր, առ ի քննարկում: Սրբազանը զանոնք համահունչ նկատած էր Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ սկզբունքներուն եւ տուած իր խորհուրդները այդ ուղղութեամբ: Երկու Արքեպիսկոպոսներուն ընկերակցեցան Օրիորդ Սօնիքա Տումիթ եւ Դիւանապետ Նշան Պասմաճեան: Հարցերը մեծամասնաբար ուղղուեցան Ֆիշըր Արքեպիսկոպոսին իսկ մի քանին՝ Սրբազան հօր, որոնց երկու համայնքապետերը պատասխանեցին ամենայն ճշգրտութեամբ եւ արդարացուցիչ իրենց պահանջները: Հարցումները, սրահին մէջ եւ առջանց, ուղղեցին հետեւեալ երեսփոխաններն ու ծերակոյտի անդամները.

Յանձնաժողովի նախագահ Կապրիէլ Ափթըն, Փոխ նախագահ Փօլ Լինչ, անդամներ՝ Քաթրին Քուսաք, Ճիհաս Տիպ, Կրէկ Տօնէլլի, Ալէքս Կրինիչ, Մարք Լէյթամ, Ճէնի Լիօնկ, Կուրմէշ Սինկ, Ճօ ՄքԿիր, Սամ Ֆարաուէ, Սքոթ Ֆարլօ, Թանիա Միհայլիւք եւ Բոպին Փրէսթըն: Մէկուկէս ժամ տեւած հանդիպման արարտին, երկու Արքեպիսկոպոսներն ու յանձնաժողովի կարգ մը անդամներ ընկերային զրոյց ունեցան իրարու հետ: Յուսով ենք որ յանձնաժողովը իր տեղեկագիրը շուտով կը պատրաստէ եւ Խորհրդարանը ի նպաստ կրօնական ազատութեան կը քուէարկէ իր 2021ի առաջին նիստերու ընթացքին:

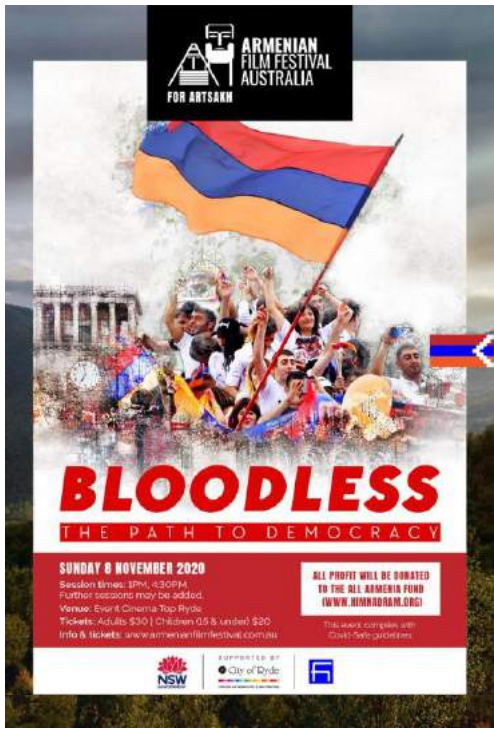

Շբ 7 Նոյեմբեր – Կազմակերպութեամբ ՀԲԸՄ Սիտնիի մասնաճիւղի վարչութեան, յօգուտ Արցախի տեղի ունեցաւ դրամահաւաք-ընթրիք, միութեան Ալէքս Մանուկեան Կեդրոնին մէջ՝ Նիւթրըլ Պէյ: Մէկ վայրկեան յոտնկայս լռութենէ ետք ի յարգանս մեր նորօրեայ Արցախեան հերոս-նահատակներուն, հանդիսավարուի Տիկին Քրիսթին Արիկեան հրաւիրեց Սրբազան Հայրը աղօթքով բացումը կատարելու ընթրիք-հաւաքին: ՀԲԸՄի վարչութեան անդամ Պրն Քրիս Քորքեան իր բացման տպաւորիչ խօսքով հրաւիրեց ներկաները նուիրելու իրենց առաւելագոյնը Արցախին: Հրաւիրեալներու շարքին էին Աւստրալիոյ Արցախի Մնայուն ներկայացուցիչ Պրն Քայլար Սիքայէլեան, նախկին ներկայացուցիչ Պրն Վարուժան Իսկէնտերեան, Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան, Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեան, Փոխ ատենապետ՝ Պրն Ստեփան Գրգեաշարեան, Դիւանապետ՝ Պրն Նշան Պասմաճեան եւ այսպէս մօտ 100 անձիք ներառեալ իրենց կիներն ու ամուսինները: Գեղարուեստական կոլիկ յայտագրով իրենց մասնակցութիւնը բերին Զելա Մարկոսեան (ղաջնամուր) ընկերակցութեամբ թաւ ջութակահար Ժագ Էմրիի, նուազելով Պապաճանեանէն դասական կտոր մը եւ «Մարի Աղջիկ»ն ու «Էրզրում»ը: Մաշա Մնջոյեան, ընկերակցութեամբ կիթառիստ Սազօ Տէյիբմէնճեանի եւ թմբկահար Աթէֆի, առինքնեց ներկաները Բարի Արագիլով, Այն Ֆիտայիներով, պոկելով որոտընդոստ ծափեր: Յուզիչ եւ

դիպուկ խօսք արտասանեց Պրն Քայլար Միքայելեան, դրուատելով յանդգնութիւնը, գիտակցութիւնը եւ հանճարեղ մտայղացումները Արցախի մեր երիտասարդներուն, հրաւիրեց բոլորս խոնարհելու անոնց ըրած անգուգական աշխատանքին, որն է արիւնով պաշտպանել Հայրենիքը: Պրն Միքայելեան հրաւիրեց ներկաները տալու առատօրէն, ոչ փշրանքներէն: Նուիրատուութիւններէն, աճուրդէն ու վիճակահանութենէն հաւաքուեցաւ 102000 Աւ Տոլար փոխանցելի Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամին: Սրտի խօսք արտասանեց Պրն Կարօ Մէթեան իսկ Տիկին Քարին Կարապետեան արտասանեց «Քիչ Ենք Բայց Հայ Ենք» Պարոյր Սեւակի գլուխ գործոց բանաստեղծութիւնը:

Փակման խօսքն ու աղօթքը կատարեց Սրբազան Հայրը: Ան լուսարձակի տակ առաւ Թուրք-Ազերի ցեղասպաններու դաւը, որ կը միտեր երկրորդ ցեղասպանութիւն մը կազմակերպել: «Մենք ուրիշին հողին վրայ աչք չունինք, մեր հողն է որ մեր արիւնով պիտի պաշտպանենք: Իւրաքանչիւրս ընելիք ունինք եւ այս գիշեր մենք մեր պարտքը ժամանակաւորապէս կատարեցինք: Նոյն ոգիով պիտի շարունակենք դրամահաւաքը յօգուտ Արցախի մինչեւ յաղթանակ եւ անկէ ետք: Պիտի չտկարանանք եւ պիտի յաղթենք» ըսաւ Սրբազանը: Ան բարձր գնահատեց Աւստրալահայ համայնքին նեցուկ հանդիսանալը Արցախին եւ Պահպանիչով փակեց մօտ 5 ժամ տեւած հանդիսութիւնը: Ներկաները մեկնեցան գոհունակ սրտով եւ յաղթանակի վճռականութեամբ:

Կիր 8 Նոյեմբեր – Սրբազան Հօր կարգն էր պատարագել Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցի: Պատարագէն ետք, ընդառաջելով Հայկական Ֆիլմ Ֆէսթիվալի կազմակերպիչ յանձնախումբի տնօրէններ Մակի Զէյթըրի եւ Հուրի Տէմիրճեանի հրաւերին, ընկերակցութեամբ Դիւանապետ Նշան Պասմաճեանի, Սրբազան Հայրը ներկայ եղաւ Ֆէսթիվալի ֆիլմին ցուցադրութեան Պարէտ Մարոնեանի *Bloodless: The Path to Democracy*: Ժապաւենը կը վերաբերէր 2018ի Ապրիլին տեղի ունեցած Թաւշեայ Յեղափոխութեան եւ ունի վաւերագրական արժէք: Մարոնեան կարողացած էր սինեմարուեստի բարձր մակարդակով ներկայացնել ֆիլմը: Տիկնայք Զէյթըրի եւ Տէմիրճեանի բացման հակիրճ խօսքէն ետք յարգուեցաւ յիշատակը մեր Արցախեան նահատակ զինուորներուն, ապա Սրբազան Հայրը Տերունական աղօթքով, օրհնութեամբ ու յաղթանակի աղօթք-պատգամով լեցուց սրտերը Բայտի Իվէնթս սինեմայի սրահ հաւաքուած հարիւրեակ մը ներկաներուն: Իր խօսքը արտասանեց Պարոն Քայլար Միքայելեան, անգամ մը եւս շեշտելով թէ իւրաքանչիւրս մեր նիւթական պարտաւորութիւնը ունինք եւ զայն պիտի կատարենք առաւելագոյն մասնակցութեամբ: Ֆիլմէն ետք նախօրօք արձանագրուած հարցազրոյց մը ցուցադրուեցաւ կատարուած Տիկին Մակի Զէյթըրի կողմէ բեմադրիչ Մարոնեանի հետ: Հարցազրոյցը ամբողջացուց պաստառին վրայ ցուցադրուած նկարներուն ետին գտնուող մտքերը: Աւարտին վաճառուեցան Թիշըրթեր եւ կատարուեցաւ

դրամահաւաք յօգուտ Արցախի: Փարոսի խմբագրութիւնը կը շնորհատրէ Համազգայինի Շանթ Մասնաճիւղը եւ Հայկական Ֆիլմ Ֆէսթիվալի տնօրէնուհիները իրենց հոյակապ աշխատանքին համար, մանաւանդ Պսակաձեւ ժահրի այս դժուար օրերուն:

Բշ 9 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը նախագահեց Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի Աւստրալիոյ վարչութեան ժողովին, որուն մասնակցեցաւ նաեւ Արցախի ներկայացուցիչ Պրն Քայլար Միքայելեան: Մտիկ ընելէ ետք զանազան տեղեկութիւններ (անհատական նուիրատուութիւններ, Արցախի ի նպաստ կազմակերպուած տարբեր ծրագիրներ, Թէլէթօն, հաշուետուութիւն եւլն) ժողովը կազմեց իր աշխատանքի ծրագիրը:

ԲՁ 9 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը նախագահեց Կալուածոց Յանձնախումբի նորընտիր վարչութեան առաջին ժողովին:

ԵՁ 12 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը նախագահեց Հայաստան համահայկական Հիմնադրամի հերթական ժողովին, որուն մասնակցեցաւ նաեւ Պրն քայլար Միքայէլեան: Ժողովին քննարկուեցան Թէլէթոնի միջոցաւ հաւաքուած գումարներու փոխանցման եղանակը եւ կատարուեցաւ հաշիւներու քննարկում:

ԵՁ 12 Նոյեմբեր – Դիւանապետ Նշան Պասմաճեան մասնակցեցաւ Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբի ժողովին յատկացուած Չորեքշաբթի 2 Դեկտեմբերին Առաջնորդարանին մէջ տեղի ունենալիք Նիւ Սաութ Ուելզ Էքիմենիք Խորհուրդի Համայնքապետերու ընդհանուր ժողովին: Այս տարի Խորհուրդը իր ժողովը ձօնած է Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցոյ եւ Արցախին: Տիկնանց Յանձնախումբը պիտի կատարէ հիւրասիրութիւնը (նախաճաշ, ճաշ եւ կէսօրէ ետք հիւրասիրութիւն): Տեղի պիտի ունենայ Էքիմենիք աղօթք Ս. Յարութիւն Եկեղեցոյ մէջ եւ շնորհահանդէս Յովհաննէս Պօղոս Երկրորդ Պապի նշանաւոր Կոնդակի մասին կատարուած ուսումնասիրական աշխատանքի մը պատրաստուած Խորհուրդի վարչութեան երկու անդամներու կողմէ:

Կիր 15 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը մասնակցեցաւ Երիտասարդաց Միութեան կազմակերպած Մոմավառութեան: Մանրամասնութիւնները տեսնել Երիտասարդաց Միութեան յատկացուած բաժինին մէջ:

ԳՁ 17 Նոյեմբեր – Ի հետեւումն Կառոյցներու Միացեալ Մարմնի որոշումին, Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Տիարք Մարգիս Տէր Պետրոսեանի, Ստեփան Գրգեաշարեանի եւ Նշան Պասմաճեանի, Առաջնորդարանին մէջ հանդիպում մը ունեցաւ Պարոնէս Քարոլայն Քոքսի HART բարեսիրական հաստատութեան Աւստրալիոյ տնօրէն Բոճըր Չիլըն Քահանային հետ: Հանդիպումը կը վերաբերէր մեր նուիրահաւաքները ՀԱՐԹի միջոցաւ հասցնելու Հայաստան օգտուելով ՀԱՐԹի վայելած հարկազերծման օրէնքին: Բոճըր քահանան մեծ բարեացակամութիւն ցուցաբերեց: Ան պիտի խորհրդակցի խնամակալ մարմնին հետ եւ յուսով ենք որ այս ծրագիրը կարելի դառնայ յաջողութեան հասցնել:

ԴՁ 18 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը, Դիւանապետին հետ միասին, իր գրասենեակին մէջ ընդունեց Նիւ Սաութ Ուելզ Էքիմենիք Խորհուրդի ընդհանուր Քարտուղար Ծնուտա Սանտուր քահանան: Հանդիպումը կը վերաբերէր 2 Դեկտեմբերին կայանալիք Համայնքապետերու ընդհանուր ժողովին: Կատարուեցան հարկ եղած կարգադրութիւնները:

Ուրբ 20 Նոյեմբեր – ՀՍԸՄի Երջանային վարչութեան առաջարկին ընդառաջ՝ Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ քահանայ հայրերուն, Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ մէջ հանդիսապետեց Արցախեան պատերազմին նահատակ ՀՍԸՄականներուն նուիրուած աղօթքի երեկոյին եւ հոգեհանգստեան պաշտօնին: Ներկայ էին 60ի շուրջ հաւատացեալներ, որոնց կարգին Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Մարգիս Տէր Պետրոսեան, Փոյս ատենապետ՝ Պրն Ստեփան Գրգեաշարեան, ՀՍԸՄի շրջանային վարչութեան ատենապետ Պրն Վաչէ Իվանեան, ՀՍԸՄի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Պրն Տիրան Վահրատեան, ՀՕՄԻ Կեդրոնական Վարչութեան անդամուհի Տիկնի Նորա Սեւակեան, ՀՅԴ Աւստրալիոյ Կեդր. Կոմիտէի ներկայացուցիչ Պրն Գեորգ Վարդանեան, Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցոյ Ծխական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Պետրոս Զօրլու: ՀՍԸՄական խմբապետներ փոխան ի փոխ կարդացին աղօթքներ եւ սաղմոսներ Հայերէնով եւ Անգլերէնով: Արարողութեան աւարտին Սրբազան Հայրը արտասանեց իր սրտի խօսքը: Անդրադառնալով ընդհանրապէս զոհուած երիտասարդներուն, Սրբազան Հայրը աղօթք բարձրացուց անոնց հոգիներու խաղաղութեան համար, որոնք զոհուեցան ղեկավարութեան անհեռատեսութեան պատճառով: « Աստուած մէզ

յորդորեց որ աղանիի պէս բարի ըլլանք եւ օձի պէս խորամանկ: Չեղանք: Երեսուն տարին չօգտագործեցինք եւ հասանք այս օրուն: Մենք հող գրաւելու մարմաջը չունինք սակայն մեր հողը որպէս սրբութիւն պահելու պարտաւորութեան ներքեւ ենք: Մեր դիւանագիտութեան մակարդակը պէտք է բարձրանայ որ կարենանք մեր ազգին ու հայրենիքին ի նպաստ աշխատանք տանիլ, որպէսզի կարենանք մեր թշնամին ու բարեկամը ճիշտ գնահատել: Վարդանանք զոհուեցան որովհետեւ գիտէին թէ սերունդներու հոգիները պիտի լեցուէին հաւատքով եւ հայրենիքի սիրով: Հայ ժողովուրդը Քրիստոսի հետ խաչուեցաւ որովհետեւ հաւատաց յարութեան: Այսօր հազարաւոր հայորդիներ, որոնց կարգին ՀՄԸՄ-ականներ՝ զոհուեցան, հաւատքով ու երազով, մենք անոնց երազը պէտք է իրականացնենք, միասնականութեամբ, հնարաւորութիւնները օգտագործելով եւ անոնց հաւատքը մեր սրտերուն մէջ պահելով: Թող Աստուած ընդունի նոր Աւարայրներու եւ նոր Սարդարապատներու այս հերոս երիտասարդներուն հոգիները իր լուսեղէն յարկերէն ներս» եզրակացուց Սրբազանը:

Արարողութենէն ետք ներկաները հրաւիրուեցան Էսկարեան սրահ, ուր տեղի ունեցաւ խորհրդաւոր մոմավառութիւն: Հանդիսավարուի Օրդ Մեւան Պազարճեան, կոտ բառերով, դրուատեց իր հերոս եղբայր ՀՄԸՄականները, որոնք ինկան պատերազմի դաշտին վրայ: «Սկաւտական իրենց երդումին հաւատարիմ՝ Հայրենիքի սերը զիրենք առաջնորդեց պատերազմի դաշտ, Արցախի պաշտպանութեան, հայրութեան իրաւունքներուն եւ արժանապատուութեան ի խնդիր: Իրենց հայրենիքի պարտքը

կատարեցին մեր բոլորին կողմէ:» եզրակացուց Պազարճեան: Խօսք առաւ Պրն Տիրան Վահրատեան, որ փոխանցեց ՀՄԸՄի Կեդրոնական վարչութեան պատգամը: « 1918ին, ծառայութեան ճամբուն վրայ, ՀՄԸՄ Հայաստանին կը ներկայացնէր իր լուսագոյն տատերը, որոնք կը յաջողէին գաղթական, որք ու թշուառ պատանիներէն ստեղծել «Կամաւոր բանակ»ը հայոց նորագոյն պատմութեան, «բանակ» մը, որ պիտի գործէր ամենուրեք: Ներկան տարբեր չէ: Արցախեան նորագոյն պատերազմին ՀՄԸՄի կամաւոր բանակը դարձեալ պատնէշի վրայ է եւ մասնակից մեր «լինել-չլինելու» պայքարին: Արցախի պաշտպանութեան համար իրենց գարուն կեանքերը զոհաբերեցին 10 խմբապետներ եւ սկաւտներ, իրենց մահով մահն յաղթելով, իրենց կեանքի օրինակով դարձան ներշնչման աղբիւր գալիք սերունդներուն» ըսաւ Պրն Վահրատեան: Սրբազան Հօր աղօթքով փակուեցաւ յուզիչ եւ յիշատակելի երեկոն: Ձեռնարկի աւարտին հրամանուեցաւ հոգեսուրճ:

Կիր 22 Նոյեմբեր – Ինչպես աշխարհի բոլոր եկեղեցիներուն, Սուրբ Յարութին Եկեղեցոյ մէջ ալ տեղի ունեցաւ աղօթք եւ Հոգեհանգիստ Արցախի պատերազմին զոհ գացած նահատակներուն: Սուրբ Յարութին Եկեղեցոյ Տիկնանց Միութեան կողմէ կազմակերպուեցաւ Մատաղ նահատակ հերոսներուն յիշատակին: Հրամցուեցաւ ասանդական Շերիաս: Սրբազան Հայրը, եկեղեցոյ շրջափակին մէջ, ընկերակցութեամբ Քահանայ Հայրերուն, օրհնեց մատաղը եւ աղօթք բարձրացուց նահատակաց հոգիներուն ի հանգիստ: Վաճառուեցան ծաղիկներ եւ հայկական արուեստի փոքր աշխատանքներ, որոնց հատոյթը պիտի յատկացուի Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամին: Պատարագին եւ արարողութեան ներկայ եղան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միաբան Տէր Արտակ Վարդապետ Արապեան եւ Վերապատուելի Գրիգոր Եւմուշաքեան: Հայր Սուրբը, իր երկու տարուան Աստուածաբանական ուսումը աւարտելէ եւ մագիստրոսի վկայականին արժանանալէ ետք, վերադարձաւ Անթիլիաս:

Չաքեան: Հայր Սուրբը, իր երկու տարուան Աստուածաբանական ուսումը աւարտելէ եւ մագիստրոսի վկայականին արժանանալէ ետք, վերադարձաւ Անթիլիաս:

Եջ 26 Նոյեմբեր – Դաշնակցային կառավարութեան ընդդիմադիր կուսակցապետ (Աշխատաւորական) Պրն Անթընի Ալպանիզի հրաւերով Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ թեմական խորհուրդի ատենապետ Պրն Մարգիս Տէր Պետրոսեանի, Փոխ Ատենապետ Պրն Ստեփան Գրգեաշաբեանի, Դիւանապետ Պրն Նշան Պասմաճեանի մտ 45 վարկեան տեւող հանդիպում մը ունեցան Պրն Ալպանիզիին հետ Մարիքվիլի իր գրասենեակին մէջ: Անոնց ընկերացան նաեւ Բայտի քաղաքապետարանի անդամ Պրն Մարգիս Ետէլեան եւ կրթական մարզի մէջ մասնագետ խորհրդատու Պրն Մայքըլ Քրիսթոտուլու: Պարոն կուսակցապետը հետաքրքրուած էր մարդասիրական մարզի մէջ Արցախի և Հայաստանի մէջ տիրող կացութեան: Սրբազանը եւ Պարոն Գրգեաշաբեան լայն բացատրութիւն տուին Պրն Ալպանիզիին անդրադառնալով Թուրք-Ազերի-Իսլամիսթ վարձկաններու կողմէ ստեղծուած իրավիճակին մասին, որուն հետեանքով մարդկային թէ նիւթական ողբերգութիւն տեղի կ'ունենար Արցախի և Հայաստանի մէջ: Ան շեշտեց բացարձակ կարեւորութիւնը պահպանելու աւելի քան 1500 տարուան պատմութիւն ունեցող հայկական պատմական յուշակոթողները: Պրն Ալպանիզի համաձայն գտնուեցաւ թէ Աւստրալիան կրնար դեր խաղալ անոնց պահպանման գործընթացին մէջ: Միեւնոյն ատեն ան իր պատրաստակամութիւնը յայտնեց ուսումնասիրելու կենցաղային պէտքերու օժանդակութեան միջոցները յօգուտ Հայաստանի եւ Արցախի:

Սրբազան Հայրը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Պրն Ալպանիզիին անոր ստեղծած առիթին՝ անձամբ իր հետ հանդիպելու համար եւ իր տուած կարեւորութեան՝ Հայաստանի թէ Արցախի մէջ առկայ հարցերուն:

Բջ 30 Նոյեմբեր – Սրբազան Հայրը նախագահեց Հայաստան համահայկական Հիմնադրամի հերթական ժողովին: Օրակարգ՝ Արցախի եւ Հայաստանի շտապ օժանդակութիւն:

Ծիսական Լուրեր

ՄԻՏՆԻ Սուրբ Յարութին Եկեղեցույ Երիտասարդական Միութիւն (ԵԵՄ)

Սրբազան Հօր հանդիսապետութեամբ, 15 Նոյեմբերին Եկեղեցույ Հայ Երիտասարդաց Միութիւնը մոմսվառութիւն կազմակերպեց Սուրբ Յարութին Եկեղեցույ մէջ ի յիշատակ Արցախի մէջ ինկած նահատակներուն:

Այսպիսի արտանմիկ առիթներով, մենք Հայերս աւելի պետք է աղօթենք բոլոր այն Այսպիսի արտանմիկ առիթներով, մենք Հայերս աւելի պետք է աղօթենք բոլոր այն

անմեղ կանանց եւ տղամարդկանց համար, որոնք ինկան ի պաշտպանութիւն մեր հայրենիքին եւ մեր ժողովուրդին:

1915ի արհաւիրքէն ետք մեր գոյութիւնը կը պարտինք մեր քրիստոնէական հաւատքին հանդէպ Հօր Աստուծոյ: Կարճ աղօթքէ մը ետք, ուղղուեցանք եկեղեցույ բակ շարունակելու համար մեր աղօթքը Մամիկ եւ Պապիկի նկարին առաջ, պատրաստուած ՀՄԸՄի Անդրանիկ Մասնաճիւղի սկաուտներուն կողմէ:

Իւրաքանչիւր մասնակից զետեղեց վարդեր եւ վառեց մոմ կատարելով իր սրտաբուխ աղօթքը եւ խորհրդածութիւնը:

Երիտասարդաց Միութիւնը հրամցուց Փալաֆէլի սանտուիչներ, կատարուեցաւ նուիրատութիւն, որուն գումարը պիտի յատկացուի Արցախի վերականգնումի ծրագրին:

Կիրակի 29 Նոյեմբերին Երիտասարդական Միութեան անդամները կազմակերպեցին Հայկական Երշիկի եւ Հայկական Թանի վաճառք յօգուտ Արցախից ընտանիքներու, որոնց տունդարձի եւ վերականգնումի աշխատանքներուն համար ի սրտէ կ'աղօթենք: Միեւնոյն ատեն շնորհակալ ենք Երիտասարդներուն, որոնք ձրիաբար տրամադրեցին երշիկեղէնն ու անոր յարակից ուտելիքները: Մոմսվառութենէն գոյացաւ շուրջ 2100 իսկ երշիկի վաճառքէն՝ 1200 Տոլար, փոխանցելի ՀՀՀին:

Թադիսան Պետիկեան

Հայ Գաղութի Բարեկեցութեան Կեդրոն

Հայ Համայնքի Բարեկեցութեան Կեդրոնի Մայրերու Խումբը կազմակերպեց երկու յաջող դրամահաւաքի ձեռնարկներ պատրաստելով եւ վաճառելով Արցախի նշանաւոր Ճինկալով Հաց:

Հակառակ օդի աննպաստ պայմաններուն, 1 Նոյեմբերին կարելի եղաւ վաճառել 430 հաց իսկ 15 Նոյեմբերին՝ 1000 հաց ապահովելով 30500 Տոլար յօգուտ Արցախի:

25 Հոկտեմբերին, Մայրերու Խումբը կարողացած էր գոյացնել 5000 Տոլար տուններու մէջ պատրաստուած անուշեղէններու վաճառքէն:

- Մայրերու Խումբը կու գայ իր շնորհակալութիւնը յայտնելու երաշխաւորներուն յանձինս՝
- Տէր եւ Տիկին Տանիէլ եւ Թալին Գալէնտերեանի, 5000 Տոլարի իրենց նուիրատութեան,
  - Տէր եւ Տիկին Արմէն եւ Լիլիթ Մինասեանին՝ 1000 Տոլարի իրենց նուիրատութեան, ինչպէս նաեւ
  - ՀՀԲԿի խնամակալ մարմինն, ձեռնարկին բոլոր ծախսերը հոգալու համար:

Մայրերու Խումբի աշխատանքը հպարտալի է, գնահատելի է անոնց նուիրատութիւնը, օգնութիւնն ու նեցուկը ինչպէս նաեւ անոնց խմբային համադրուած աշխատանքը, որ ցուցաբերեցին անցեալ մի քանի շաբաթներուն:

Մայրերու Խումբը կը յայտնէ իր երախտագիտութիւնը զօրակից համայնքին: Շատ հաճելի է տեսնել համայնքի զաւակներու միախմբումը այսպիսի կարեւոր ժամանակներուն բարի գործ կատարելու համար:

Մեր բոլորին մտքերուն մէջ են Հայաստանն ու Արցախը եւ մեր աղօթքները կը բարձրացնենք անոնց խաղաղութեան համար:

Մարինա Աւագեան

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԷՆ

Ստորև կը ներկայացնենք կարգ մը իրադարձություններ, որոնք արձանագրուեցան Նոյեմբեր ամսուն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ: Լուրերը քաղուած են Մայր Աթոռի Տեղեկատուական Համակարգէն եւ յապաւումներով արտատպուած Փարոսի թիւ 40 թիւին մէջ: (Խմբ)

16 Նոյեմբեր 2020

Գերագոյն Հոգևոր Խորհուրդի Յայտարարութիւնը

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Օայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նախագահութեամբ՝ Գերագոյն հոգևոր խորհուրդը, անդրադարձ կատարելով Հայաստանի եւ Արցախի յետպատերազմեան իրավիճակին, հանդէս եկաւ յայտարարութեամբ:

1. Վերջին շաբաթներուն, Արցախի դէմ Ադրբեջանի, Թուրքիոյ եւ միջազգային սահաբեկչական ցանցերու կողմէ սանձազերծուած պատերազմական գործողութիւններու պայմաններուն մէջ, մեր հաւատաւոր ժողովուրդը հայրենիքի եւ սփիւռքի մէջ ապրեցաւ անհուն ցաւով եւ աղօթքով առ Աստուած՝ ուժերու ներածին չափով ջանալով աջակցիլ արցախահայութեան, Արցախի Պաշտպանութեան բանակին եւ ի լուր աշխարհի բարձրաձայնել Արցախի ազատ ու անկախ կեանքի իրաւունքի մասին՝ շարունակելով ապաւինիլ մեր զինուորի յաղթական ոգիին:

2. Անվիճարկելի ու կենսական է հրադադարի պահպանումը եւ տարածաշրջանին մէջ տեւական ու յուսալի խաղաղութեան ապահովումը: Այնուամենայնիւ, հրադադարի վերաբերեալ Նոյեմբեր 10-ի եռակողմ յայտարարութիւնը, անկէ բխող հետեւանքները եւ առկայ անորոշութիւնները, Արցախի մէկ հատուածին կորուստի փաստը յանկարծակիի բերին հանրութիւնը յանգեցնելով արդար ընդվզման, ինչը իր հերթին յղի է մեր երկրի ներքաղաքական ապակայունացմամբ եւ կը սպառնայ հայրենիքը դնել նոր վտանգներու առջեւ:

3. Այս օրերուն կոչուած ենք տուրք չտալ մեր զգացումներուն եւ առաջնային կերպով երախտիքի բացառիկ դրսեւորմամբ յարգել յիշատակը մեր հերոս զաւակներուն, որոնք իրենց կեանքը ընծայեցին յանուն մեր հայրենիքին, եւ զօրակցիլ անոնց ընտանիքներուն ու մեր ողջ ժողովուրդին, ինչպէս նաեւ պատշաճ կերպով դիմաւորել 44 օր շարունակ, ի գին ամէն զրկանքի, հերոսական մարտեր մղած քաջարի մարտիկները:

4. Անցնող այս ժամանակահատուածին մէջ կայացած որոշումներու, հակամարտութեան այսօրինակ հանգուցալուծման եւ ազգային համերաշխութեան վերականգնման համար, միմիայն օրինականութեան նկատմամբ անվերապահ յարգանքով, պէտք է պատասխանատուութիւն կրեն բոլոր պատկան մարմիններու իրաւասու պաշտօնեաները չբացառելով նաեւ հրաժարականներու հաւանականութիւնը:

5. Հարկ է պահպանել իրաւունքի գերակայութիւնը եւ քաղաքական բոլոր գործընթացները լուծման առաջնորդել ՀՀ Սահմանադրութեան շրջանակներուն մէջ: ...Առաջին հերթին իշխանութիւնները, խորհրդարանական ընդդիմութիւնը եւ բոլոր հասարակական-քաղաքական միաւորները պէտք է անյապաղ ձեռնամուխ ըլլան երկխօսութեան համագործակցութեան մթնոլորտի մէջ լուծումներ գտնելու խնդիրներու կարգաւորման համար: Որեւէ շեղում այս ուղիէն ընդունելի չի նկատուիր մեր ժողովրդին ու Եկեղեցոյ կողմէ: Ստեղծուած իրավիճակին մէջ անհրաժեշտ է ի գին ամէն ինչի պահպանել ազգային մեր միասնականութիւնը եւ հեռու մնալ զայն խաթարող քայլերէն:

6. Հետեւելով այս օրերուն հրապարակաւ պաշտօնեաներու ելոյթներուն, Երեւանի մէջ տեղի ունեցող ընդդիմադիր ուժերու հանրահաւաքներուն եւ ցոյցերուն՝ այսու կը յորդորենք ՀՀ վարչապետը, իշխանութեան ներկայացուցիչները եւ ընդդիմութիւնը՝ զերծ մտաւ աստելութիւն եւ թշնամանք հրահրող արտայայտութիւններէն, սպառնալիքներէն: Բռնութեան որեւէ դրսեւորում, կորուստի ցաւը կրող մեր ժողովրդին առաւել վիատեցնող եւ բորբոքող արարք՝ պէտք է արժանանայ պարսաւանքի: Կը դատապարտենք Ազգային ժողովի նախագահի եւ ոեւէ այլ անձի նկատմամբ կիրառուած բռնութիւնները, միեւնոյն ժամանակ քաղաքական իմաստով որեւէ բռնաճնշում:

7. Մեր յորդորն է Ազգային ժողովին եւ յատկապէս մեծամասնական խմբակցութեանը, երկրին շահերուն բարձր գիտակցութեամբ քաղաքական պատասխանատուութիւն դրսեւորել եւ վերականգնել ԱԺ բնականոն աշխատանքը: ...Հարկ է ականջալուր ըլլալ ժողովուրդի ձայնին եւ հաղորդ՝ հանրութեան հիասթափութիւններուն եւ պահանջներուն, գործել անձնական եւ կուսակցական շահերէն վեր, պետական մտածողութեան բարձր գիտակցութեամբ ու պատասխանատուութեամբ: Հայրենիքն այսօր կարիքն ունի անյապաղ քայլերու ձեռնարկման:

8. Բոլորիս սրբազան պարտքն է Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ մեր գործոն ներդրումը բերելու այս վիճակին յաղթահարմանն ի նպաստ: Յանձնառութիւն պիտի դրսեւորենք նաեւ ըստ ամենայնի զօրակցելու արցախահայութեանը եւ Արցախի իշխանութիւններուն վերակազմակերպելու մեր ժողովուրդի զաւակներուն կեանքը: Այդ ուղիով պէտք է պաշտպանենք հայրենի հողի վրայ ապրելու մեր իրաւունքը: Արցախը պէտք չէ հայաթափուի:

9. Առանձնակի ցաւով կ'անդրադառնանք յանձնուելիք տարածքներուն մէջ մեր ինքնութեան բազմադարեայ վկաներուն՝ մատուռներու, եկեղեցիներու ու վանքերու, ամրոցներու, պատմամշակութային կոթողներու ու թանգարաններու որբացման իրողութեան: Կոչ կ'ընենք պատկան պետական մարմիններուն եւ սփիւռքեան կարող ուժերուն, համախորհուրդ Հայոց Եկեղեցոյ հետ, ամեն ջանք ի գործ դնել՝ փրկելու զանոնք Ադրբեջանի հայատեաց քաղաքականութեան հետեւանքով յետագայ աւերէն:

10. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի զօրակցութեամբ պիտի շարունակէ իր ջանքերը ներդնել երկրին մէջ միասնականութեան ու համերաշխութեան մթնոլորտի հաստատման եւ անհրաժեշտ գործընթացները օրինական ուղիներով առաջնորդելու համար:

Կը խոնարհիք հայրենիքի պաշտպանութեան սրբազան գործին մէջ անօրինակ սխրանքներ դրսեւորած մեր բոլոր քաջարի զինուորներուն, զօրականներուն եւ աշխարհագորայիններուն: Նաեւ կ'աղօթենք ռազմական գործողութիւններու հետեւանքով զոհուած հայորդիներու հոգիներու հանգստութեան համար, հայցելով Ամենագոր Սուրբ Հոգու մխիթարութեան ու սփոփանքի շնորհները նահատակուած մեր զաւակներու ընտանիքներուն, հարազատներուն եւ մեր ողջ ժողովուրդին: Ապաքիւնում ու հոգիի նորոգութիւն կը մաղթենք վիրաւորուած մեր զինուորներուն՝ հայցելով Տիրոջ զօրակցութիւնն ու օգնութիւնը անոնց:

Կոչ կ'ուղղենք մեր ժողովուրդի զաւակներուն այս դժուարին պայմաններուն մէջ պահպանել զգօնութիւնը, ողջախոհութիւնը եւ հաւատն ու վստահութիւնը, որ միաբան ընթացքով մենք ի գորու ենք դուրս գալու ստեղծուած բարդ իրավիճակէն, յաղթահարելու խնդիրներն ու յառնած մարտահրաւերները եւ միասնականութեամբ կերտելու հզօրութիւնը մեր հայրենիքին, նորոգ յաղթական առաջընթացը եւ լուսաւոր գալիքը մեր ժողովուրդին:

Կ'աղօթենք, որ Ամենողորմ Տէրն Իր սիրով ու օրհնութեամբ անսասան, ապահով ու խաղաղ պահէ հայրենի մեր երկիրը՝ տոկունութիւն եւ կորով պարգեւելով մեր ողջ ժողովուրդին»:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Այցելեց Մայր Աթոռի Կառոյցներուն Մէջ Ապաստանած Արցախցի Ընտանիքներուն

Նոյեմբերի 19-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Վեհափառ Հայրապետը Էջմիածին քաղաքին մէջ այցելեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի կառոյցներուն մէջ ապաստան գտած արցախցի ընտանիքներուն: Արցախէն տեղահանուած ընտանիքներուն Հայոց Եկեղեցին կացարան եւ ամբողջական խնամատարութիւն ապահոված է նաեւ Ծաղկաձորի, Սաղմոսավանքի եւ Եղեգնաձորի թեմական այլ կառոյցներու մէջ:

Նորին Սրբութիւնը իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ արցախցիներու ոգիին անպարտելիութեանն ու քաջութեանը՝ հակառակ այս պատերազմական օրերուն կրած զրկանքներուն, տառապանքին ու ցաւին: Հայոց Հայրապետը կարեւոր

նկատեց, որ արցախահայութիւնը ուժ գտնէ ինքն իր մէջ եւ առ Աստուած ապաւինութեամբ վերադառնայ վերականգնելու Արցախը, իր աշխատանքով վերստին շէնցնելու զայն եւ նոր փառաւոր էջեր արձանագրելու Արցախի պատմութեան մէջ: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը նշեց հայ ժողովուրդը չի գիտեր վհատիլ, դժուարութիւններու առջեւ ծունկի գալ...:

Վեհափառ Հայրապետը հաւաստիացուց որ Հայոց Եկեղեցին եւ աշխարհասփիւռ մեր ժողովուրդը, կարելի բոլոր միջոցներով ու հնարաւորութիւններով, զօրաւիզ ու օգնական պիտի ըլլայ առկայ մարտահրաւերներու յաղթահարման եւ Արցախի կեանքի վերաշինութեան գործընթացին: «Մենք հաւատում ենք, որ պիտի կարողանանք մեր երագների հայրենիքը կերտել մեր քաջարի զաւակների հաւատքով ու աննկուն ոգով: Այս ցաւի, տրտմութեան ապրումները մենք վերածելու ենք ձեռքբերումների ու յաղթանակի ապրումների», - ըսաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մէջ Տեղի Ոխնեցաւ Նահաստակ Հերոսներու Յիշատակի Արարողութիւն

Հայոց Կաթողիկոսն իր հայրապետական պատգամը ուղղեց ժողովուրդին:

Նոյեմբերի 22-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Սուրբ Տրդատի բաց խորանին, Վեհափառ Հայրապետի նախագահութեամբ, տեղի ունեցաւ արցախեան պատերազմի հայրենիքի պաշտպանութեան համար նահատակուած հերոսներու յիշատակի արարողութիւն, որուն ներկայ եղան ՀՀ նախագահ Արմէն Սարգսեան, ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան, ԱԺ պատգամաւորներ, ՀՀ Կառավարութեան անդամներ, զինուորականներ և բազում հաւատացեալ հայորդիներ:

Հոգևոր դասը և ներկայ ժողովուրդը աղօթք բարձրացուցին պատերազմական գործողութիւններու ընթացքին զոհուած հերոս զօրականներու հոգիներուն հանգստութեան և խաղաղութեան համար:

Յիշատակի արարողութեան աւարտին Ամենայն

24 Նոյեմբերին Մայր Աթոռին մէջ Կը Գործէ Արցախի Հոգեւոր-Մշակութային Ժառանգութեան Հարցերով Գրասենեակ

Վեհափառ Հօր տնօրինութեամբ Մայր Աթոռին մէջ հաստատուած է Արցախի հոգեւոր-մշակութային ժառանգութեան հարցերով գրասենեակ:

Գրասենեակի պատասխանատուն է Հոգեշնորհ Տ. Գարեգին վարդապետ Համբարձումեանը:

Ի Տէր ննջեց Տ. Սեպուհ Արքեպիսկոպոս Չուլջեան Որուն Յուդարկաւորութեան Արարողութիւնը Տեղի Ունեցաւ 24 Նոյեմբերին

Նոյեմբերի 19-ի առաւօտեան, Պսակաձեւ Ժահրին զոհ գնաց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբաններէն, Գուգարաց թեմի Առաջնորդ Բարձրաշնորհ Տէր Սեպուհ Արքեպիսկոպոս Չուլջեանը:

Սրբազան Հօր վախճանը մեծ կորուստ է Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցոյ եւ Գուգարաց թեմին համար:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ

Ծնած է 1959ի Մարտի 24-ին Մալաթիա, Թուրքիա: Նախնական կրթութիւնը կը ստանայ Պոլսոյ Ներսիսեան վարժարանին մէջ:

1969ին ընտանեօք Հայաստան կը ներգաղթէ, Կիւմրի, ուր կ'աւարտէ միջնակարգ վարժարան:

1978ին կ'ընդունուի Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Հոգեւոր ճեմարան:

1979ին կը զօրակոչուի խորհրդային բանակ եւ աւարտելէ ետք իր ծառայութիւնը ուսումը կը շարունակէ Հոգեւոր ճեմարանին մէջ:

1985ի Դեկտեմբերին կը ձեռնադրուի սարկաւազ:

1987ի Յունիսի 7-ին՝ Հոգեգալստեան տօնին, ձեռամբ Տ. Ներսէս Արքեպիսկոպոս Պոզապալեանի, կը ձեռնադրուի կուսակրօն քահանայ:

1987ի Մեպտեմբերին կը նշանակուի Հոգեւոր ճեմարանի փոխտեսուչ:

1989ի Նոյեմբերին կը պաշտպանէ վարդապետական թեզ «Պահքը Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցում» թեմայով:

1990 թ. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմէն կը նշանակուի Զուիցերիոյ Ժընեւ քաղաքի հայ համայնքի հոգեւոր հովիւ:

1991ին կը նշանակուի Շիրակի թեմի Փոխ Առաջնորդ:

1995ի Յունիսէն Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնութեամբ կը հրաւիրուի Մայր Աթոռ անոր պահեստային տնտեսութեան

գոյքագրման յանձնաժողովի նախագահի եւ տնտեսական ու շինարարական գործերով կաթողիկոսի խորհրդականի պաշտօնով:

1996ին՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան մարդասիրական օգնութեան կեդրոնական յանձնաժողովին անդամ, որպէս Մայր Աթոռի ներկայացուցիչ:

1996ին կը նշանակուի ՀՀ եւ Հայոց Եկեղեցոյ յարաբերութիւններու խումբին մէջ՝ պետութեան կողմէ Մայր Աթոռին կալուածքներու վերադարձման յանձնախումբի նախագահ:

1996ի Յունիսի 3-ին Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի Հայրապետական սրբատառ կոնդակով կը նշանակուի Գուգարաց թեմի Առաջնորդ:

1997ի Յունիսի 15-ին՝ ձեռամբ Գարեգին Ա.ի, կը ձեռնադրուի եպիսկոպոս:

2000ի Մարտի 24-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմէ կը նշանակուի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցոյ կանոնադրութեան յանձնախումբի անդամ:

2000ի Նոյեմբերին կը նշանակուի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի անդամ:

2000ին՝ 1700-ամեակի տօնակատարութիւններու վարչութեան անդամ:

2012ի Մայիսի 17-ին Գարեգին Բ. Հայրապետի կոնդակով Մեպոսի Սրբազանին կը շնորհուի «Արքութեան» պատիւ քահանայագործութեան 25-ամեակին եւ առաջնորդութեան 15-ամեակին առթիւ:

Սրբազան Հայրը հոգեւոր սպասաւորութեան ընթացքին արժանացած է բազում կոչումներու եւ պարգևներու:

Նոյեմբերի 24-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Վանաձորի մէջ նախագահեց Սրբազան հօր յուղարկաւորութեան արարողութեան:

Առաւօտեան Վանաձորի Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի եկեղեցոյ մէջ մատուցուեցաւ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ: Ս. Պատարագի ընթացքին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ըսաւ.

«Գերաշնորհ, հոգեշնորհ, արժանապատիւ հայրեր,

Սիրելի սգակիր հաւատացեալներ,

Կորստի ծանր զգացումով ու խոր վշտով սգում ենք մեր Եկեղեցու բազմավաստակ հոգեւորականի՝ Գուգարաց թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Մեպոսի Արքեպիսկոպոս Զուլջեանի անժամանակ մահը: Ամէնքիս համար դժուարին այս պահին Մեր սրտաբուխ աղօթքները թող ուղեկից լինեն լուսահոգի Սրբազանին դէպի երկնային յաիտենական կեանք նրա ճանապարհին»:

Անդրադառնալէ ետք Հոգեւոյն Սրբազան Հօր կենսագրականին, Վեհափառ Հայրը ըսաւ. «Բարեկիշատակ Մեպոսի Սրբազանը անսպաս եռանդով քարոզեց Աստուծոյ Խօսքը իր հոգեւոր առաջնորդութեանը վստահուած հաւատաւոր հայորդիներին, Բարձրեալի եւ մեր հայրերի հանդէպ պատասխանատուութեան բարձր զգացումով կարելին ի սպաս դրեց՝ վերադարձնելու հոգեւոր կեանքը Տիրախնամ Թեմում: Շուրջ քառորդ դար նուիրեալ ծառայութեամբ Սրբազանը նախաձեռնեց ու քաջալերեց Թեմի տասնեակ վանքերի ու եկեղեցիների նորոգութեան ու վերակառուցման աշխատանքները: Նա եղաւ մէկը այն երջանիկ առաջնորդներից, ում պաշտօնավարութեան

ըրջանում խորհրդային տարիների փլուզումից յետոյ Լոռույ աշխարհում Աստուծոյ օրհնութեամբ վերստին ղօղանջեցին զանգերը մեր վանական համալիրների, բացուեցին դռները փակուած եկեղեցիների, շարունակուեց շարականն ու աղօթքը հայ հոգեւորականի մեր բոլոր սրբավայրերում:

Հոգելոյս Սրբազանը ձեռնամուխ եղաւ նաեւ սոցիալական ու բարեսիրական ծրագրերի իրականացմանը: Նրա նախաձեռնութեամբ Թեմի հովանու ներքոյ հիմնուեց «Օրհնութեան» ճամբարը, որի հարկի ներքոյ տարիներ շարունակ ամառային իրենց հանգիստը անցկացրեցին բազմաթիւ հայորդիներ կարիքաւոր ընտանիքներից: Գիտենք, թէ ինչպիսի ուշադրութիւն ու սէր էր տաճում նա մանկական այդ ճամբարի հանդէպ եւ հետեւողականօրէն հոգ տանում, որ հաստատութեան հարկի ներքոյ հանգրուանած մանուկների ու պատանիների համար ճամբարային օրերը յագեցած լինեն կրթական ու դաստիարակչական միջոցառումներով:

Վերջին տարիներին Սրբազանի նախանձախնդրութեամբ ի կատար ածուեց «Ձեռք մեկնիր եղբորդ» բարեգործական ծրագիրը, որի շրջանակներում իր անձնական հեղինակութեան ու յարաբերութիւնների շնորհիւ կարողացաւ բնակարաններ ապահովել տասնեակ ընտանիքների համար՝ իբրեւ աջակցութիւն Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուց:

Լուսահոգի Սրբազանը իր կարողութիւններն ու փորձառութիւնը ծառայեցրեց նաեւ Սուրբ Էջմիածնի շինութեանն ու պայծառութեանը՝ յանձնառութիւններ ստանձնելով Մայր Աթոռի տարբեր յանձնախմբերում եւ անդամակցելով Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդին: Նրա վաստակը մեր Եկեղեցու անդաստանում Մենք գնահատել ենք շնորհելով հոգելոյս Սրբազանին Արքութեան պատիւ:

Սեպուհ Արքեպիսկոպոս Չուլջեանի վախճանումով մեր Եկեղեցին կորցրեց իր նուիրեալ ու քաջակորով սպասատրին: Սրբազանի մահուան կապակցութեամբ այս օրերին Մենք ցաւակցութիւններ ենք ստացել մեր Նուիրապետական Աթոռների գահակալներից՝ Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսից, Գոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարք Սահակ արքեպիսկոպոս Մաշալեանից, թեմակալ առաջնորդներից, մեր բազմաթիւ հաւատացեալ հայորդիներից:

Ի խորոց սրտի Մեր աղօթքն է, որ Բազումողորմ Տէրը ամենառատ Իր ողորմութեամբ զլծա հաւատարիմ Իր ծառային՝ նորոգ հանգուցեալ Տ. Սեպուհ Արքեպիսկոպոս Չուլջեանին եւ երկնային երանական հանգրուաններում խաղաղութեան մէջ ընդունի նրա լոյս հոգին՝ արժանացնելով փառաց անթառամ պսակին: Ամենքիս սգակիր սրտերին մխիթարութիւն թող լինեն սիրելի Սեպուհ Սրբազանի աստուածասէր կեանքի բարի յիշողութիւնները եւ կենարար պատգամը Յիսուս Քրիստոսի. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ, ով Իմ խօսքը լսում է ու հաւատում է Նրան, ով Ինձ առաքեց, ընդունում է յաւիտենական կեանքը» (Յովհ. 5.24):

Հայցում ենք, որ բարեգութն Աստուած Սուրբ Հոգու մխիթարութեամբ սփոփի հոգելոյս Սրբազանի ընտանիքի անդամների՝ եղբայրների, քոյրերի, հարազատների եւ համայն վշտացելոց սրտերը:

Սրբազանի լոյս յիշատակը մշտապէս պիտի ապրի Մեր, հոգեւորականաց, մեր Սուրբ Եկեղեցու հաւատացելոց հոգիներում ու սրտերում:

Յիշեսցէ Տէր զհոգի ծառային իւրոյ և հանգուցէ զնա ի լոյս երեսաց աստուածութեան իւրոյ. ամէն»:

Ս. Պատարագի աւարտին հանգուցեալ Սրբազանին աճիւնը սգոյ թափօրով փոխադրուեցաւ թեմի Առաջնորդարանին բակը, ուր, իր ցանկութեան համաձայն, ամփոփուեցաւ Շուշիի յաղթանակին նուիրուած խաչարիւն մօտ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Ցաւակցագիր Յղեց ՀՀեան Նախկին Նախագահ Մերժ Սարգսեանին

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ցաւակցագիր յղեց ՀՀեան նախկին նախագահ Մերժ Սարգսեանին եւ Սարգսեան ընտանիքին՝ տիկին Ռիթա Սարգսեանի անժամանակ մահուան առիթով:

«...Հոգելոյս տիկին Ռիթա Սարգսեանը բարի սրտով, ազնիւ նկարագրով, անկեղծ հաւատքով տոգորուած ազգասէր հայուհի էր, հոգատար կին եւ մայր, մեր ժողովրդի նուիրեալ զաւակ: Նա զօրակից ու աջակից եղաւ Ձեզ Ձեր պատասխանատու առաքելութեան մէջ թէ՛ Արցախում եւ թէ՛ Հայաստանում, Ձեզ հետ ամբողջապէս կիսեց դժուարութիւնները արցախեան պատերազմի, ուրախացաւ մեր ժողովրդի յաջողութիւններով, միշտ ջանաց իր կարելին ներդնել՝ յանուն մեր Հայրենիքի առաջընթացի ու բարգաւաճման:

...Հոգելոյս տիկին Ռիթան իր պարզ ու անմիջական էութեան մէջ մեր ժողովրդի հոգսերով ու լուսաւոր ապագայի տեսիլքով ապրող հայ կին էր...»

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Սուրբ Հոգու սփոփանք մաղթեց Սարգսեան ընտանիքին՝ աղօթելով բարեյիշատակ Ռիթա Սարգսեանի հոգւոյն հանգստութեան ու խաղաղութեան համար:

DIOCESAN NEWS

Monday 2 November – At the invitation of the Maronite Tele Lumiere Television an interview was held in their studios, to be televised in four episodes of 20-minute programs in Lebanon and the Lebanese communities of the worldwide diaspora. The topics were on: a) Christ's birth; b) Christ's Transfiguration; c) Christ's Resurrection; d) St Paul the Apostle's account of the Cross. The Primate His Eminence Archbishop Haigazoun Najarian explained the doctrines of the Armenian Apostolic Church and gave an outline of our worldwide communities.

Wednesday 4, 11, 18 November – Archbishop Najarian presided over meetings of the joint committee of Armenian community institutions established to work together for the benefit of Artsakh. Participating in these meetings are representatives of the three denominations – Apostolic, Catholic and Evangelical Churches, Diocesan Council, three parties SDHP, ARF and ADL, ARS, AGBU, the All-Armenian Fund, Ryde Council and the Armenian Missionary Association. The chairman is the permanent representative of Artsakh in Australia Mr Kaylar Michaelian. These meetings have a fundamentally key role in prompting a spirit of unity within the community. In its latest sitting, the meeting heard the Armenian National Committee's director Mr Haig Kayserian's report on its latest accomplishments and projects looking to the future.

Friday 6 and 13 November – The Archbishop presided over the prayer vigils held in the Holy Resurrection Church for peace in Artsakh and Armenia and for the repose of souls of the martyred Armenian soldiers. In his message following the requiem service, he implored the community to remain unified and resolute, to face the challenges of the tragedy and support the rebuilding efforts. During the service the Archbishop was accompanied by Archpriests Father Norayr Patanian and Father Barteve Karakashian and Parish Priest Father Avetis Hambardzumyan. The prayer vigils were live streamed on the church Facebook page.

Friday 6 November – Representing the Australian Middle Eastern Apostolic Orthodox Churches, Archbishop Najarian accompanied Archbishop Anthony Fisher of the Catholic Archdiocese of Sydney at the Parliamentary enquiry to amend the Religious Freedom and Equality Bill, instigated by NSW MP, One Nation party member, Mark Latham. In relation to these amendments, Archbishop Fisher had suggested a parliamentary reform enquiry be headed by Hon Gabrielle Upton MP. Archbishop Fisher had forwarded his proposed reforms and suggestions to Archbishop Najarian for his perusal. Archbishop Najarian confirmed the proposals were in line with the principles of the Armenian Apostolic Church and offered his views. The two Archbishops were accompanied by Miss Monica Dumit and

Chancellor Nishan Basmajian. The majority of the questions were addressed to Archbishop Fisher and a few to Archbishop Najarian, both Primate's delivering precise cases supporting their requests. The questions were addressed in the hall and online, directed to the opposition MPs and members of the Senate. The Committee President Gabrielle Upton, Vice President Paul Lynch, members Katherine Cusack, Jihad Dibb, Greg Donnelly, Alex Grinich, Mark Latham, Jenny Liang, Gourmesh Singh, Joe McGyre, Sam Faraway, Scott Farlow, Tania Mihaylouk and Robyn Preston. The one and a half hour meeting closed with the two Archbishops and a few of the committee members taking part in a social discussion. We are hopeful that the commission will release its findings in the near future and parliament will vote on the topic of religious freedom at its first sitting in 2021.

Saturday 7 November – A fundraiser dinner was held in the Alex Manoogian Centre, Neutral Bay, organised by the AGBU Sydney chapter committee, for the benefit of Artsakh. Following an upstanding minute’s silence to honour the fallen heroes of the recent Artsakh war, the MC Mrs Christine Apikian invited the Archbishop to begin the evening’s event in prayer. The AGBU Committee member Mr Chris Korkian delivered an impressive opening address inviting the guests to donate the maximum possible to Artsakh. Among those present were, the Permanent Representative of Artsakh to Australia Mr Kaylar Michaelian, the former representative, Mr Varoujan Iskenderian, Reverend Father Avetis Hambardzumyan, Diocesan Council Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian, Vice Chairman Mr Stepan Kerkyasharian, Chancellor Mr Nishan Basmajian and close to 100 individuals with their partners. A fitting program of entertainment was presented, Zela Margossian on piano, accompanied by Jack Emery on cello, performing Babajanian’s classic piece “Sari Aghchig” and “Erzroum”. Masha Mnjoyan accompanied by guitarist Sako Deyirmendjian and drummer Atef, captivated the audience with “Pari Arakil and Akh Fidayiner” to resounding applause. A stirring and formidable message was delivered by Mr Kaylar Michaelian, confirming the courage, consciousness and genius of our young people in Artsakh, inviting us all to bow before their ultimate act, defending the Homeland with the shedding of their own blood. Mr Michaelian invited all present to give generously, and not leftovers. The collective sum of donations and raffles reached AUS\$102,000 to be transferred to the Hayastan All-Armenian Fund. Mr Garo Setian rose to express his sentiments and Mrs Karen Garabedian recited Baruyr Sevag’s masterpiece “Kich Yenk Paytz Hay Enk”. The closing remarks and benediction were delivered by Archbishop Najarian, who gave insight into the scheming plots of the Turks-Azerbaijanis to achieve the second genocide. “We have not set our eyes on the lands of other peoples; this is our land and we are going to defend it with our own blood. It is the duty of each individual and tonight we paid our timely due. With the same spirit, we will continue the fundraising aid for Artsakh in the current climate and into the future. We will not wane in our efforts and will achieve our objectives,” declared the Archbishop. He expressed his great praise for the solidarity and support demonstrated by the Australian Armenian community and closed the five hour long program with his benediction. The guests left with contented hearts and determined spirits.

Sunday 8 November – Archbishop Najarian celebrated Holy Mass at the Holy Trinity Church on his monthly pastoral visit. Following the service he attended the premiere screening of Bared Maronian’s ‘Bloodless: The Path to Democracy,’ at the invitation of Armenian Film Festival’s organising committee’s co-chairs Maggie Chater and Hourii Demirdjian, accompanied by Chancellor Nishan Basmajian. The film documents the April 2018 velvet revolution and is valuable documentary. Following the introductory remarks by Mesdames Chater and Demirdjian, the memory of our martyred soldiers were honoured and Archbishop consoled the hearts of the audience gathered in the Macquarie Events cinema theatre with the recitation of the Lord’s Prayer, and his hope-filled prayers and message of triumph. Mr Kaylar Michaelian shared his thoughts with the audience and once again, reiterated his request, that each of us has a duty and to carry it out at the highest possible level. After the film, Mrs Maggie Chater’s interview with the director Maronian was screened, recorded the previous day. The interview summarised the ideas portrayed in the images in the documentary. At the close refreshments were available and donations were collected to benefit Artsakh. Paros editorial congratulates Hamazkaine Shant Chapter and the co-chairs of the Armenian Film Festival for their excellent work, especially with the challenges imposed by Covid-19.

Monday 9 November – The Archbishop presided over the Hayastan All-Armenian Fund committee meeting, with the permanent representative of Artsakh Mr Kaylar Michaelian present. The meeting heard the results of the recent fundraising efforts, the Telethon, financial reports and the like; the meeting outlined its proposed projects.

Monday 9 November – Archbishop Najarian presided over the first sitting of the newly elected Properties Committee.

Thursday 12 November – Mr Kaylar Michaelian joined the Hayastan All-Armenian Fund periodic committee meeting which was presided by the Archbishop. The meeting discussed the means of transferring funds raised by the Telethon, and the financial position of the Fund.

Thursday 12 November – Chancellor Nishan Basmajian participated in the Diocesan Ladies Auxiliary meeting for the planning of the NSW Ecumenical Council executive committee meeting to be held on Wednesday 2 December in the Diocesan Centre. This year the Council has dedicated its attention to the Armenian Apostolic Church and Artsakh. The Ladies Auxiliary will prepare meals (breakfast, lunch and afternoon tea). As a result of the research by two NSWEC Committee members, an ecumenical prayer service and ceremony will be held in the Holy Resurrection Church in acknowledgement of the famous Pope John Paul II Papal Encyclical.

Sunday 15 November – Archbishop Najarian participated in the Prayer Service and Candlelight Vigil organised by the Armenian Church Youth Auxiliary of Holy Resurrection Church. For details please read the article by the ACYA.

Tuesday 17 November – Following the decision of the joint committee of the Armenian institutions, Archbishop Najarian with Messrs Sarkis Der Bedrossian, Stepan Kerkyasharian and Nishan Basmajian, met with the Chairman of the board of the Australian branch of HART (Human Aid Relief Trust) founded by Baroness Caroline Cox, Reverend Roger Chilton. The reason for the meeting was to discuss the possibility of transferring funds to Armenia through HART with its status as a deductible gift recipient. Reverend Chilton expressed great compassion. Following his consultation with the board, it is anticipated transfer of funds through this channel may succeed.

Wednesday 18 November – With the Chancellor, Archbishop Najarian received NSW Ecumenical Council General Secretary Reverend Father Shenouda Mansour in the Diocesan Centre. The meeting focused on the 2 December Interfaith church leaders' meeting; the relevant plans and decisions were finalised.

Friday 20 November - By the initiative of the Homenetmen Regional Committee, accompanied by the parish priests, Archbishop Najarian presided over a prayer vigil and requiem service dedicated to the Homenetmen martyrs of the Artsakh war. Close to 60 community faithful were gathered in Holy Resurrection Church, including Diocesan Council Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian, Vice-Chairman Mr Stepan Kerkyasharian, Homenetmen

Regional Committee members Mr Diran Vahratian, ARS Regional Committee member Mrs Nora Sevagian, ARF Australian Regional Committee representative Mr Kevork Vartanian and Holy Resurrection Church Parish Council Chairman Mr Bedros Zorlu. The Homenetmen leaders, in turn, recited prayers and psalms in Armenian and English. At the

close of the service, the Archbishop delivered his message, reflecting on the sacrifices of the youth, raising prayers for the repose of their souls, who were martyred due to the lack of foresight of those in power. “Christ advised His followers to be as shrewd as snakes and as innocent as doves. We were not. We did not prepare over the last 30 years and consequently we find ourselves here today. We do not have the desire to invade lands but an inherent duty to protect our sacred land. Our

standard of diplomacy needs to be higher in order to carry on the work for our nation and our homeland and for effective dialogue with our enemy and our allies. They were martyred at *Vartanants* with the conviction that the souls of future generations would be guided by faith and patriotism. The Armenian people were crucified with Christ because of their belief in the Resurrection. Today, thousands of Armenians, amongst them the Homenetmen, were martyred with faith and vision so we must uphold their vision with unity, seizing all opportunities, with their faith impressed in our hearts. May God receive these young heroes of the present day *Avarayr* and *Sardarabad* into His glorious kingdom,” concluded the Archbishop.

The congregation was invited into the Edgarian Hall where the stirring ceremony, lighting candles followed. Miss Sevan Bazardjian, boldly repeated the words of her fellow Homenetmen brothers who fell on the battle field. Their patriotic commitment to the scouts’ oath led them to the battlefield, to defend Artsakh and our nation’s rights and dignity. They paid their nation’s due on behalf of us all” concluded Bazardjian. Mr Diran Vahratian rose to speak, conveying the message of the Homenetmen Central Committee. “In 1918 on its way to serve Armenia, Homenetmen coined its most excellent term “volunteer army”, which created the “volunteer army” of emigrating orphans and troubled youth that would, and now at this present time in our history is, the Homenetmen volunteer army entrenched in the “to be or not to be” right to exist. Ten scout leaders and scouts have sacrificed their lives in the spring season of their lives, with their deaths they conquered death and have become a source of inspiration to future generations” declared Mr Vahratian.

The moving and memorable evening was closed with Archbishop’s benediction. *Hokesourj* was served afterwards.

Sunday 22 November – As was observed worldwide in all the Armenian churches, Holy Resurrection Church held a requiem service for the repose of the Artsakh martyrs. The Holy Resurrection Church Ladies Auxiliary prepared *Madagh* to honour the memory of the martyred heroes. The traditional Harissa was served. On the adjacent church grounds, Archbishop Najarian, accompanied by the parish priests, blessed the *Madagh* and raised prayers for the repose of the souls of the fallen. Flower pots and craftwork were sold with all proceeds allocated to Hayastan All-Armenian Fund. Also present during Mass and the ceremony was Archimandrite Very Reverend Father Ardag Arabian from the Brotherhood of the Great House of Cilicia

and Reverend Krikor Youmoushakian. Completing his two-year theology study, gaining his Master's degree, Father Ardag returned to Antelias on 26 November.

Thursday 26 November – At the invitation of Federal Labor party leader, Mr Anthony Albanese, Archbishop Najarian, accompanied by Diocesan Council Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian, Vice Chairman Mr Stepan Kerkyasharian, Chancellor Mr Nishan Basmajian, had a meeting with Mr Albanese in his Marrickville office. Ryde Council member, Mr Sarkis Yedelian and Mr Michael Kristodoulou, advisor and specialist in the field of education, joined the entourage. The Labor Leader was interested in the humanitarian needs and conditions in Artsakh and Armenia. His Eminence and Mr Kerkyasharian presented Mr Albanese a detailed description of the current situation, explaining the dire conditions caused by the Turkish-Azeri-Islamist mercenaries, which is the cause of the devastating humanitarian and financial crisis in Artsakh and Armenia. They emphasised the undeniable importance of protecting the Armenian historical treasures dating more than 1500 years old. Mr Albanese agreed that Australia could have played a more active role in their preservation. At the same time, he stated he would look into the options to assist Armenia and Artsakh with its domestic needs.

Archbishop Najarian thanked Mr Albanese for the opportunity to meet with him and his empathy for the current issues in Armenia and Artsakh.

Monday 30 November – Archbishop Najarian presided over the periodic meeting of the Hayastan All-Armenian Fund committee. Discussions concentrated on the emergency relief effort in Artsakh and Armenia.

Our sincere gratitude to Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian
for their ongoing support and sponsorship of Paros

To discuss sponsoring an issue or placing a business advertisement,
please contact Laura Artinian on 0409049304

Parish News

Armenian Church Youth (ACYA) Holy Resurrection Church, Sydney

On Sunday 15 November, ACYA hosted a Candlelight vigil at the Armenian Apostolic Church lead by Archbishop Najarian. During such a heartbreaking time, we as Armenians more than ever need to pray for all those innocent men and women that

have died for us and our land. We need to pray for peace to be restored. Our existence and reason for surviving since 1915 stem from our faith in God and Christianity.

After a short prayer service in the Church, the congregation made its way onto to the lawns and continued the prayer service in front of the 'Mamig and Babig' made by Homenetmen Antranig Scouts. Each individual laid down roses and candles and made their own heartfelt prayers and thoughts.

ACYA had prepared freshly made falafel rolls and accepted donations, all of which were earmarked for the rebuilding of Artsakh.

On Sunday 29 November, ACYA organised the sale of Armenian Yershig rolls and Armenian *Tan* to raise funds to support and assist families displaced from Artsakh in rebuilding their homes. We thank the youth who covered all the associated costs to ensure the maximum could be raised. The proceeds from the two fundraising events were around \$2,100 from the Candlelight Vigil and \$1,200 from the Yershig rolls, all to be transferred to the Hayastan All-Armenian Fund.

Tatiana Bedikian

Armenian Community Welfare Centre (ACWC), Chatswood

The Monday Mothers' Group would like to thank our sponsors:

- Mr and Mrs Daniel and Taline Kalenderian (Taline is active member of Monday Mothers' Group): \$5,000
- Mr and Mrs Armen and Lilit Minasian: \$1000, and
- the ACWC Board for covering all the expenses.

We are extremely proud of the Mothers' Group members, with their dedication to help and aid, as well as the wonderful teamwork demonstrated in the past few weeks. On behalf of the Group members, I wish to express our sincere gratitude to our supportive community. It is humbling to see the community members coming together at such a time of need to do good work. Our thoughts and prayers are with Armenia and Artsakh.

Marina Avagyan

WCC makes urgent call for “lasting peace founded on justice and human rights” for people of Nagorno-Karabakh

The World Council of Churches executive committee issued a statement calling for calm and wisdom following six weeks of intense fighting for Nagorno-Karabakh/Artsakh, suspended by an agreement announced between the leaders of Azerbaijan, Armenia and Russia. Welcoming an end to the bloodshed and destruction, the executive committee appealed for “a lasting peace founded on justice and human rights for the people of Nagorno-Karabakh/Artsakh and the wider region.”

Statement on the Nagorno-Karabakh Conflict

But let justice roll down like waters, and righteousness like an ever-flowing stream. (Amos 5:24)

“ The executive committee of the World Council of Churches (WCC), meeting by video conference on 9-13 November 2020, is gathered at a pivotal and acutely painful moment for the people of the land of Nagorno-Karabakh/Artsakh and for all Armenian people, following the announcement of an agreement between the leaders of Azerbaijan, Armenia and Russia to bring an end to six weeks of intense armed conflict. We make an appeal for an end to the bloodshed and destruction this conflict has brought.

We join with His Holiness Karekin II, Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians, in praying for wisdom, unity and calm. We grieve with all those who have suffered terrible losses not only in the renewed fighting since 27 September, but throughout the long history of the struggle for self-determination in the region, entrenching antagonism more deeply with each precious life lost.

We stand in solidarity with the Armenian communities that are threatened by the renewal of the genocide against their people, particularly in light of the egregious comments made by Turkish President Erdogan vowing to “fulfil this mission, which our grandfathers have carried out for centuries, in the Caucasus region” and in light of Turkey’s role in the current conflict. The WCC condemns any such threats, explicit or implicit, and the actions of those who have insinuated themselves in the conflict and exacerbated its violence, including by supplying internationally-banned weapons, sending mercenaries and jihadists from Syria and elsewhere, and seeking to turn it into a religious conflict. The WCC condemns the use of chemical weapons and cluster munitions, the targeting of civilians, hospitals and public infrastructure, and all other war crimes, beheadings, torture and other atrocities witnessed in the past weeks.

Furthermore, we appeal for respect for the holy sites and cultural heritage of Nagorno-Karabakh/Artsakh, though the repeated shelling of the Ghazanchetsots Cathedral in Shushi on 8 October and the numerous reports being received of other more recent desecrations indicate a different reality. We urge UNESCO to take all possible and appropriate measures to protect these sites.

We call urgently upon all members of the international community to join in supporting efforts for the protection of such holy sites, for the return in safety and dignity of all refugees and displaced people, for protection of the Armenian people from the threat of genocide, for a lasting peace founded on justice and human rights for the people of Nagorno-Karabakh/Artsakh and the wider region, and to refrain from instigating or encouraging antagonism, conflict and injustice.

We lift up and accompany the continuing ministry and witness of the churches of the region, and pray that the church leaders may be given strength and wisdom to guide their people through this crisis”.

Friends of the Diocese

Archbishop Haigazoun Najarian
 Mr & Mrs Sarkis & Alice Der Bedrossian
 Mr & Mrs Kevork & Marina Tchaprazian
 Dr & Mrs Artin & Maro Jebajian
 Mr & Mrs Avo & Jackie Tevanian
 Mr & Mrs John & Taleen Marcarian
 Holy Resurrection Church
 Mr Henry John

Mr John Nazarian

Dr & Mrs Garo & Laura Artinian
 Messrs Hrach & Zohrab Keverian
 Mr & Mrs Hayrig & Hanriet Andriasian
 Mr & Mrs Aris & Anahd Eevanian

Mr & Mrs Diran & Virginia Vahratian
 Mrs Ello Meguerditchian,
 Alexander & Robert Yaghjian Family
 Mr & Mrs Hagop & Asdghig Alajajian
 Mr & Mrs Hovhannes & Asdghig Kharadjian

Mr & Mrs Noubar & Gina Mazlounian
 Dr & Mrs Assadour & Gracy Ekmejian
 Mr & Mrs Jack & Sirvart Elmassian

Յայտարարութիւն

Այսու գրութեամբ կու գանք մեր հաւատացեալ գաւակներուն յայտնելու որ 17 Նոյեմբերի իր նամակով, Թեմական Խորհուրդի կառկարուն անդամ եւ տարիներու ատենադպիր Պրն Ժագ Յօղագործեան տեղեկացուց Սրբազան Հայրն ու Թեմական Խորհուրդը, որ անձնական պատճառներով պիտի չշարունակէ իր Թեմականի պարտականութիւնը: Իրագեկ Պրն Յօղագործեանի պայմաններուն, Սրբազան Հայրն ու Թեմական Խորհուրդը ընդունեցին Պարոն Յօղագործեանի առաջարկը եւ ժամանակաւորապէս, մինչեւ 2021 թուականի Թեմական Պատգամաւորական Ժողով, Թեմական Խորհուրդի անդամ նշանակեցին Պարոն Ճոն Մարգարեանը: Պարոն Յօղագործեան, որ նաեւ անդամ է Կալուածոց Յանձնախումբի Վարչութեան, պիտի շարունակէ վարել իր պաշտօնը:

Պրն Յօղագործեան եղած է անսակարկ եւ անմնացորդ ծառայող Մեկպուրնի Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ, եղած է Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի եւ Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայոց Թեմին բազում տարիներու անդամ ու վարած պատասխանատու պաշտօններ:

Սրբազան Հայրն ու Թեմական Խորհուրդը կ'ողջունեն Պրն Ճոն Մարգարեանը, որ իր մանուկ հասակէն ծառայած է Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ եւ տարած պատասխանատու պաշտօններ Միտնիի Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ ծխական եւ թեմական կեանքին մէջ:

Սրբազան Հայրն ու Թեմական Խորհուրդը իրենց շնորհակալութիւնն ու երախտագիտութիւնը կը յայտնեն Պարոն Յօղագործեանին իր տարիներու աշխատանքին համար եւ յաջողութիւն կը մաղթեն Պարոն Մարգարեանին:

Գիւան Առաջնորդարանի

Announcement

In a letter to the Primate and Diocesan Council dated 17 November, long-serving Diocesan Councillor Mr Jack Hotakorjian conveyed his decision not to continue to serve for an extended period on the Diocesan Council due to personal reasons. Understandingly, the Primate and Diocesan Council accepted Mr Hotakorjian's decision and in the interim have appointed Mr John Marcarian as a member of the Diocesan Council until the 2021 Diocesan Assembly. Mr Hotakorjian who is also a director and member of Diocese Properties Committee will continue to hold his office.

Mr Hotakorjian has been a devoted and continuous servant of the Armenian Apostolic Church of Melbourne, having served on the Parish Council of St Mary's Armenian Apostolic Church and holding many responsible positions in the Diocese of Australia and New Zealand.

The Primate and Diocesan Council now welcome Mr John Marcarian, who has served the Armenian Apostolic Church since his childhood and held responsible positions on the Parish Council of the Holy Resurrection Church in Sydney and in diocesan life. The Primate and the Diocesan Council express their gratitude and appreciation to Mr Hotakorjian for his service over the years and wish Mr Marcarian well in his position.

Chancellery of the Diocese

EM Funerals

Serving with Dignity • Compassion • Excellence!
 Proudly Australian owned and operated.

Always here to help.

Ello Meguerditchian

"It would be an honour for me and my compassionate staff to assist you in your time of need."

Ph: 0405 675 571

E: ello@emfunerals.com

Contact me for a discreet, obligation free discussion

Միտնիի Հայ գաղութի կողմէ ճանչցուած
 Էլլօ Մկրտիչեանը պատրաստ է
 լաւագոյնս օգտակար հանդիսանալու
 թաղմանական սպասարկութեան

Personalised/Professional service • Burial or Cremation services
 • Repatriation of remains (coming from overseas/sending overseas)
 Fluent in many languages • Will always answer your call 24/7 • All cultures
 For peace of mind, ask about our Pre-Paid Funeral - 3 years interest free payment plan!

(For funeral services only, burial plots not included)